

Slaugos paslaugų plėtra Lietuvoje

Nacionalinė sveikatos taryba

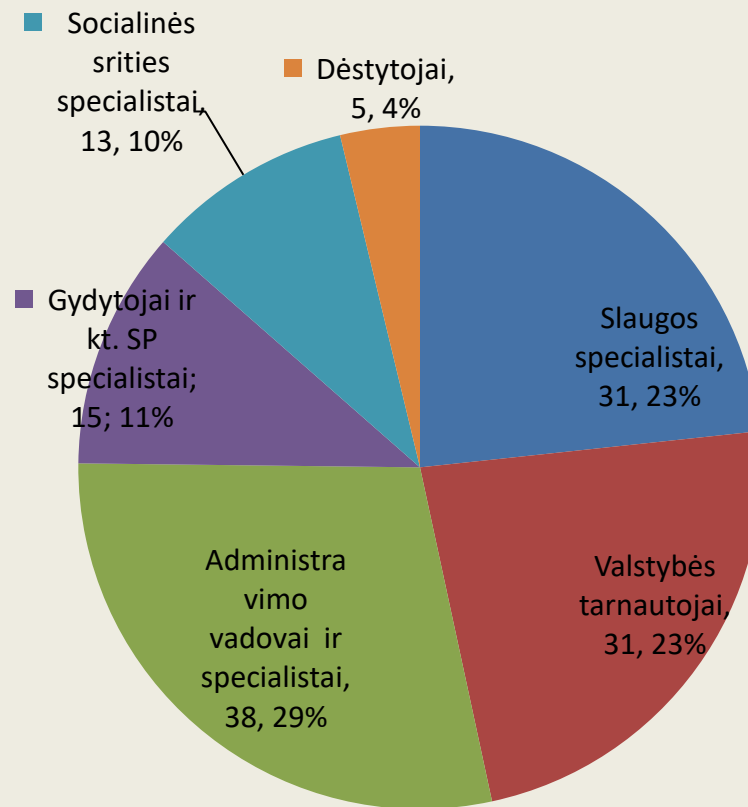
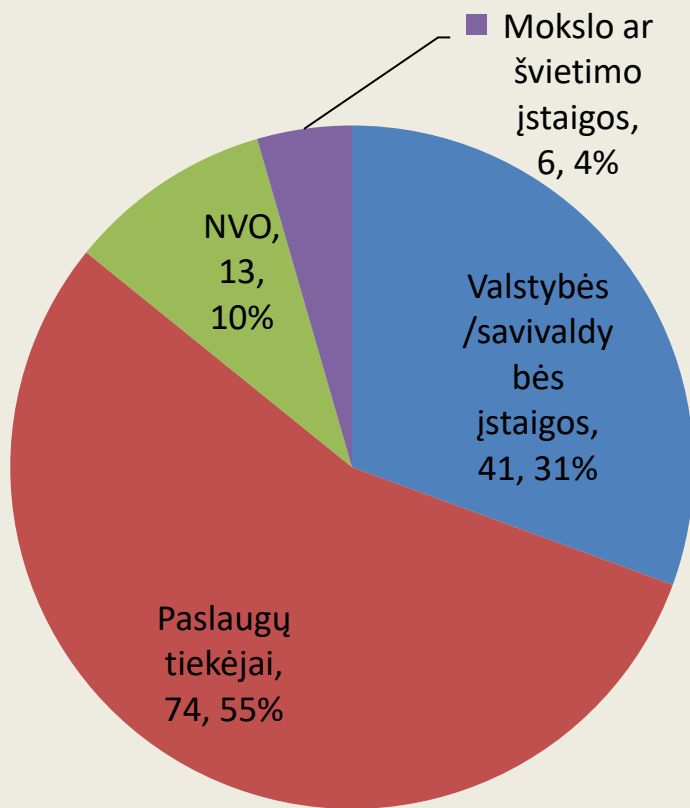
2020 m. liepos 1 d.

L. Murauskienė

Apklausa

- Internetinė apklausa atlikta 2020 m. birželio mėn. 16-28 d.
- Gauta atsakymų – 136
- Klausimai: teisės aktai, mokslinė literatūra, išankstiniai pokalbiai
- Tikslas: suinteresuotų dalyvių nuomonė

RESPONDENTAI



- 82 % 40-69 metų amžiaus (1/3 – 50-59 m.)
- 55 % – magistro laipsnis
- 58 % – profesinio darbo trukmė virš 20 m.

NUOMONĖ DĖL SLAUGOS PASLAUGŲ TEIKIMĄ LIETUVOJE

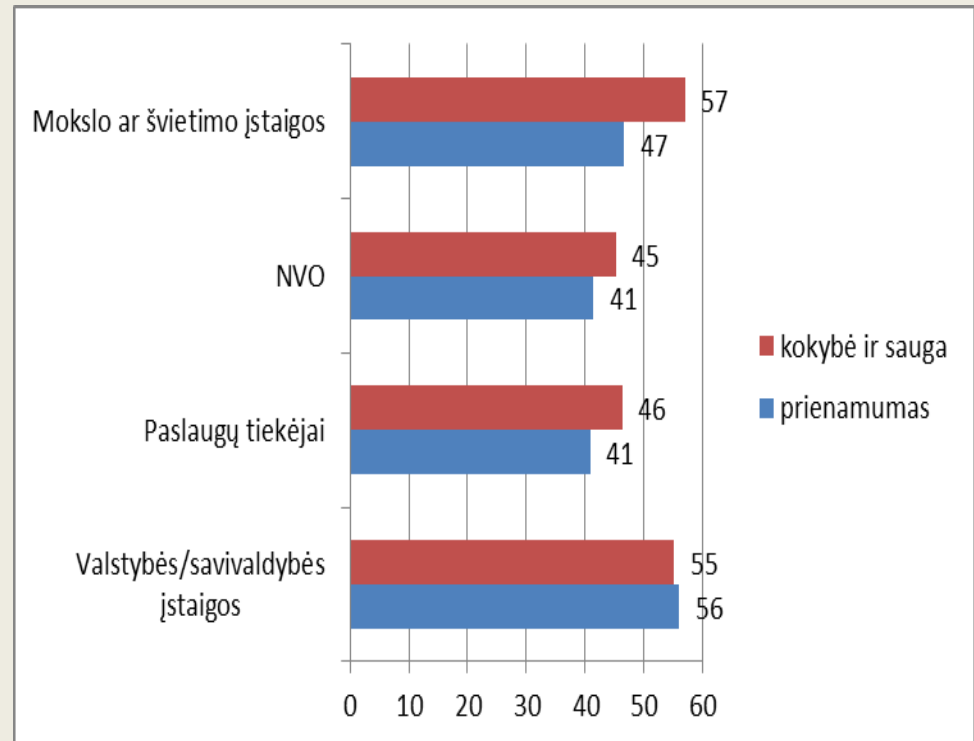
Kiek balų (max 100) įvertintumėte slaugos paslaugų

prieinamumą

– 46

kokybę ir

saugą - 49



NUOMONĖ DĖL POKYČIUS PASTARŲJŲ TREJŲ METŲ LAIKOTARPIU

Pastaryjū trejų metų laikotarpiu Lietuvoje pagerėjo slaugos paslaugų prieinamumas

- Labiau taip (52)
- Taip (34)
- Labiau ne (25)
- Ne (4)

- Trumpesnis paslaugų laukimo laikas.
- Padidėjo slaugos paslaugų skaičius, apmokamų iš PSDF;
- Padidėjo įstaigų skaičius teikiančių slaugos paslaugas.
- Atsidaro naujų privačių slaugos namų ir šiek tiek pagerėjo prieinamumas valstybinėse įstaigose.
- Įsteigta daugiau slaugos ir palaikomojo gydymo lovų, taip pat nebuvo kliūčių atsiskaitant už suteiktas viršplanines slaugos paslaugas.
- Slaugytojoms suteikta daugiau kompetencijų teikiant pagalbą pacientams: slaugos priemonių išrašymas, būtinosios pagalbos teikimui - savarankiškas medikamentų skyrimas, diabetinės pėdos, kraujo krešėjimo rodiklių stebėseną.
- Prioretizuojama sveikatos priežiūros sritis, papildomi ES pinigai ambulatorinės slaugos paslaugų plėtrai.
- Padėtį pagerino bendra eilė į visus slaugos skyrius.
- Integrali pagalba namuose.

- Didelės eilės.
- Slaugos paslaugų prieinamumas gerėja, tačiau pastebima daug netolygumų, pvz. dėl gyvenamos vietos (kaimo bendruomenės), amžiaus (ypač vienišiemis vyresnio amžiaus asmenims), IT raštingumo ...
- Reikia ilginti kompensuojama slaugos paslaugos laikotarpį, bet ir didinti normatyvą, kuris šiandien yra 3 lovos/1000 gyv. , tai leistų padidinti lovų skaičių įstaigose.
- Sunku patekti tiesiai iš ligoninės, kai dėl sveikatos būklės būtina slauga, o artimieji neturi sąlygų pasirūpinti namuose.
- Teisės aktai priimti, tačiau slaugos paslaugos teikiamos minimaliai, o asmens higienos paslaugos ambulatoriškai neteikiamos.
- Nepakankamai išplėtos slaugos paslaugos į namus.

Pastarųjų trejų metų laikotarpiu pagerėjo slaugos paslaugų kokybė ir sauga

- Labiau taip (72)
- Taip (30)
- Labiau ne (28)
- Ne (3)

- Slaugos paslaugų kokybė gerėja dėl slaugos paslaugas reglamentuojančių teisės aktų rengimo ir jų įgyvendinimo (iš dalies), e. sveikatos taikymo, naujų slaugos specialistų rengimo, slaugos standartų rengimo ir reikalavimų laikymosi.
- Atsirado daugiau slaugos priemonių kokybiškai slaugai teikti.
- Mažiau skundų.
- "Leidžiama" slaugytojams būti labiau savarankiškiems, kas motyvuoja juos daugiau domėtis ir mokytis.
- Padidėjo slaugos paslaugos įkainiai.

- Iš esmės pokyčiai pacientų dar nepasiekė.
- Labai trūksta investicijų į paslaugos teikimo priemonių ir patalpų atnaujinimą.
- Trūksta slaugytojų, per dideli darbo krūviai
- Bendrosios slaugos paslaugos gerėjo, bet neįgaliesiems, sutrikusios raidos asmenims slaugos paslaugų trūksta, juos slaugo artimieji.
- Slaugytojams trūksta efektyvių kvalifikacijos kėlimo kursų.
- Ligoninėse susižeidžia pacientai.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL NACIONALINĖS SLAUGOS POLITIKOS 2016–2025 METŲ GAIRIŲ
PATVIRTINIMO

2016 m. vasario 10 d. Nr. V-222

2016-2018 m. planas:

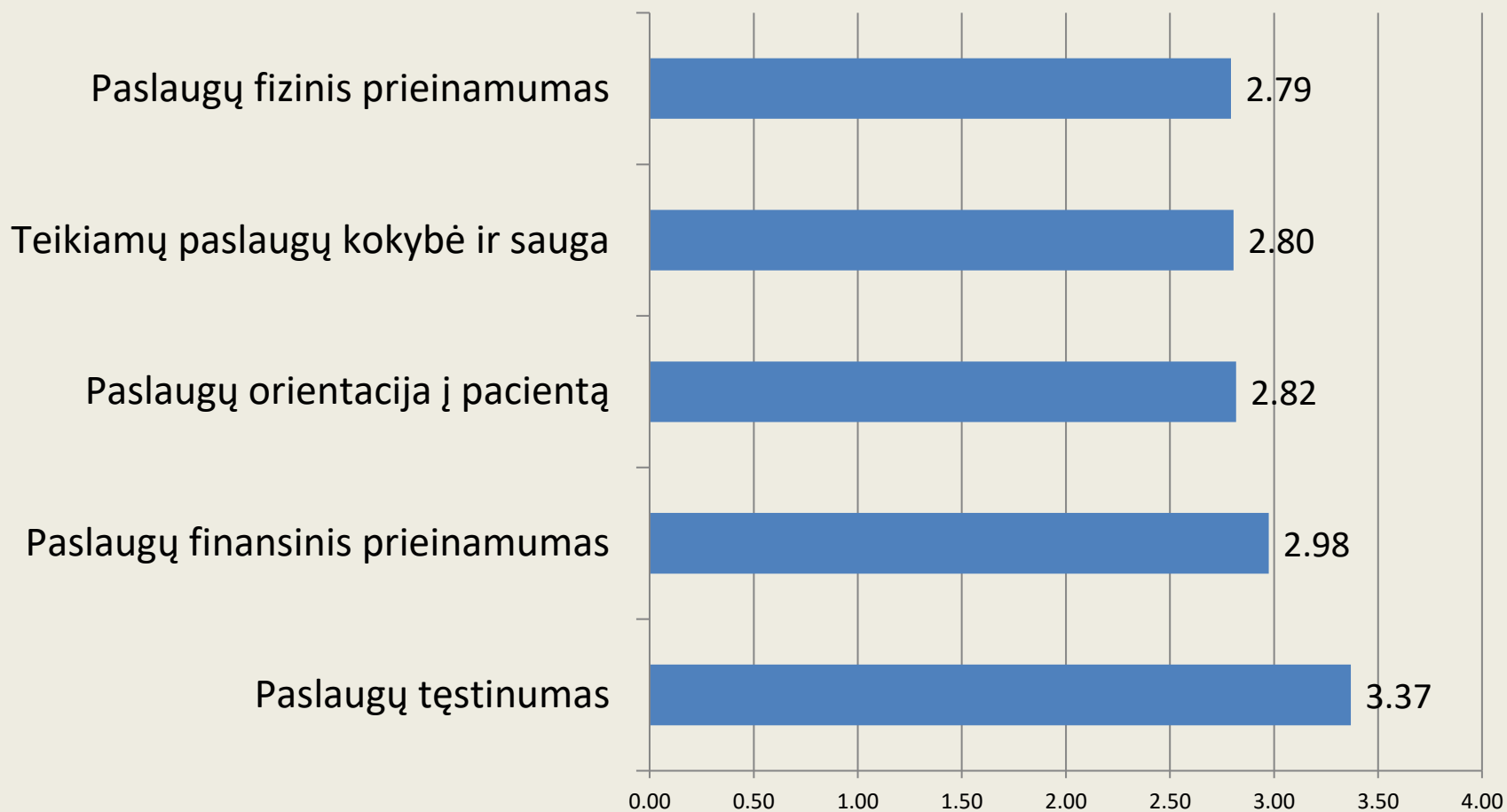
- Įstatyminiu lygmeniu suteikti slaugytojams daugiau teisių ir atsakomybės, teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir užtikrinant slaugos paslaugų **kokybę**;
- Asmens sveikatos priežiūros įstaigų slaugos; administratoriams suteikti **autonomiškumą**
- Užtikrinti slaugytojų profesinės **kvalifikacijos tobulinimą**;
- Plėsti slaugos paslaugas ir slaugytojų savarankiškumą bei užtikrinti **tolygų** slaugos paslaugų **pasiskirstymą** šalies regionuose;
- Optimizuoti slaugytojų **darbo krūvius**.

Pastarųjų trejų metų laikotarpiu (atsakymų %)

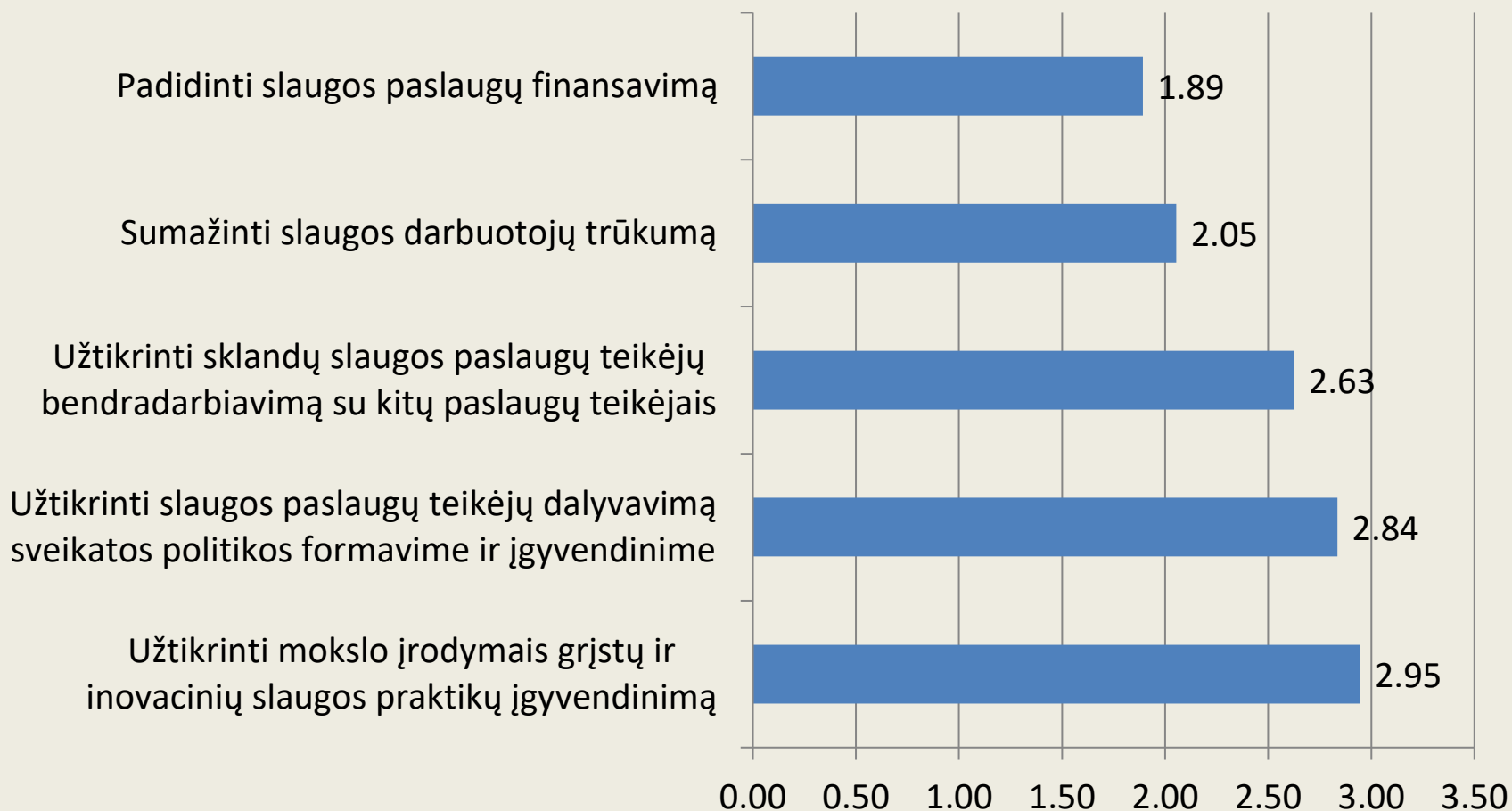
	Taip	Labiau taip	Labiau ne	Ne
Slaugytojams suteikta daugiau teisių ir atsakomybės	37	53	8	2
Užtikrintas slaugytojų profesinės kvalifikacijos tobulinimas	38	46	13	2
Padidėjo slaugos administratorių autonomiškumas	10	45	32	9
Optimizuoti slaugytojų darbo krūviai	10	30	47	13
Užtikrintas tolygus slaugos paslaugų pasiskirstymas šalies regionuose	3	34	36	22

NUOMONĖ DĖL TEIKIMO IŠŠŪKIŲ IR PLĖTROS GALIMYBIŲ

Kokie yra pagrindiniai slaugos paslaugų teikimo iššūkiai?



Kaip pagerinti slaugos paslaugų teikimą Lietuvoje

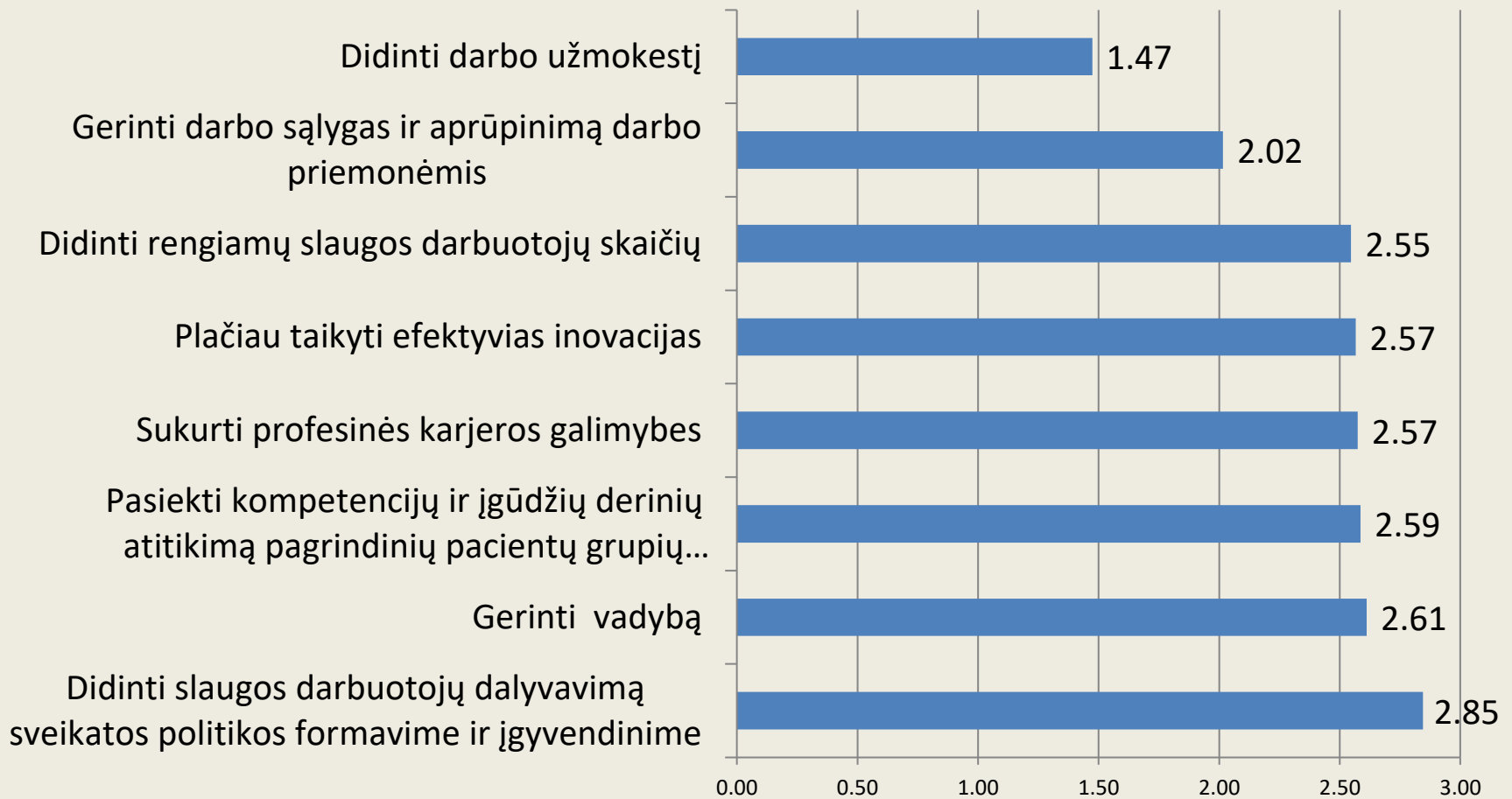


SPECIFINĖS SRITYS

MOSTA (2019) Medicinos darbuotojų poreikių prognozavimo modelis:

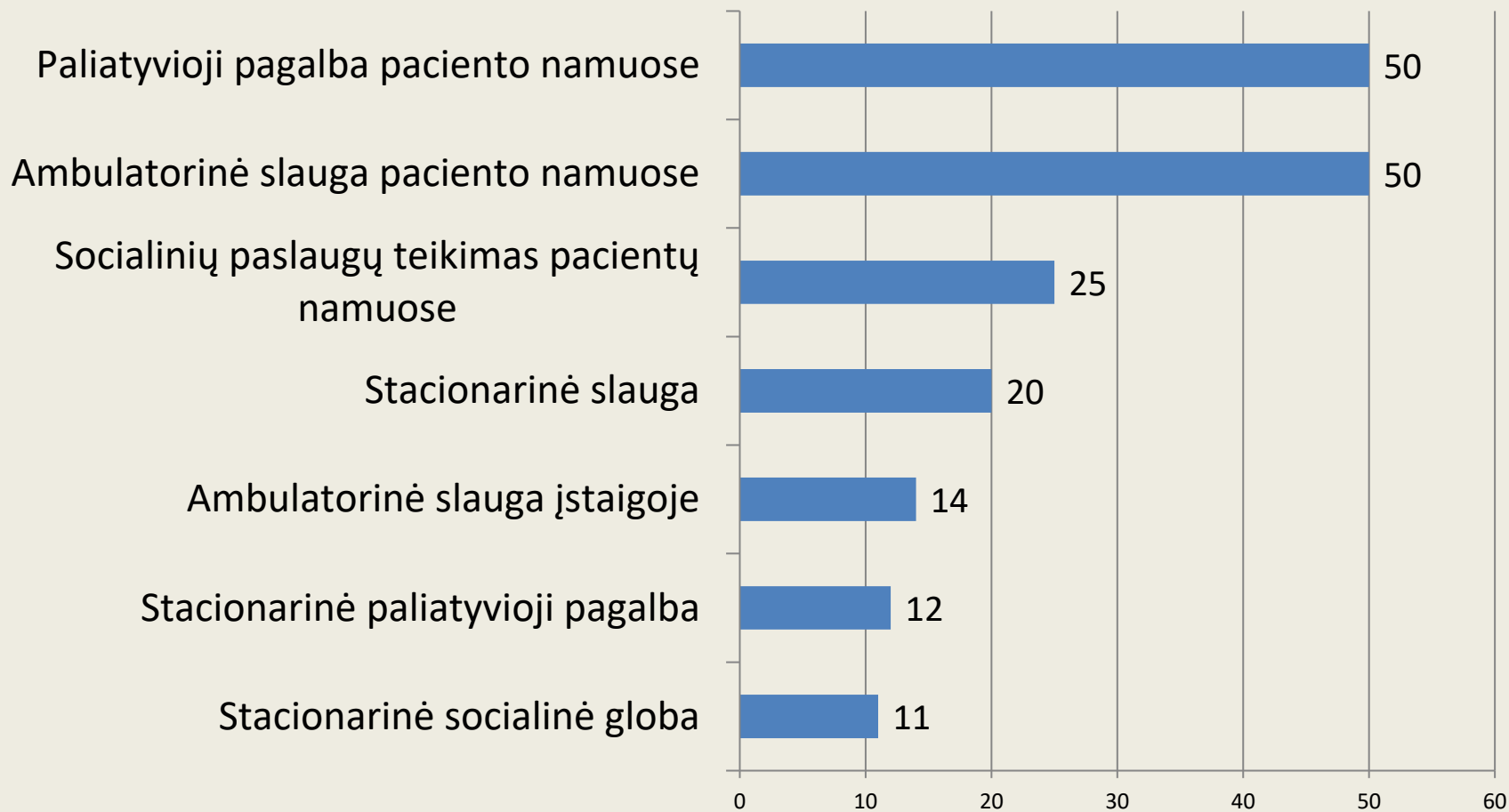
Didžiausias procentinis kumuliatyvus sveikatos specialistų (turėjusių bent 50 darbuotojų 2018 m.) **trūkumas** 2028 m. prognozuojamas
Bendrosios praktikos slaugytojams (34 %) - 7350

Kaip galima sumažinti slaugos darbuotojų trūkumą?

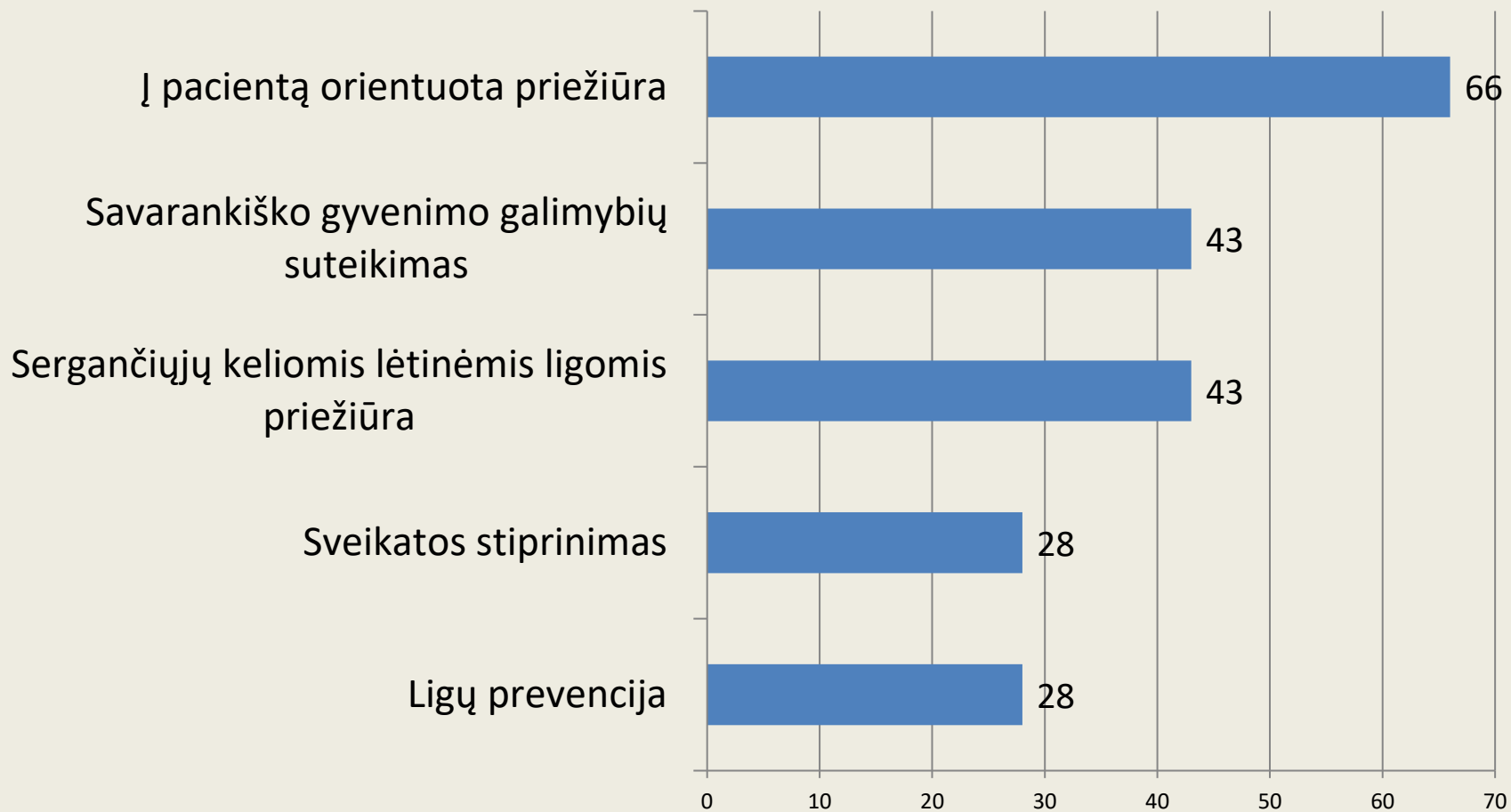


- „Dirbantiems nedidelėse savivaldybėse mokėti priedus prie atlyginimų, aišku nesimbolinius.“
- „Aiškiai ir konkrečiai nustatyti darbo krūvį“

Kuriose srityse šiuo metu mažiausiai tenkinami pacientų poreikiai?

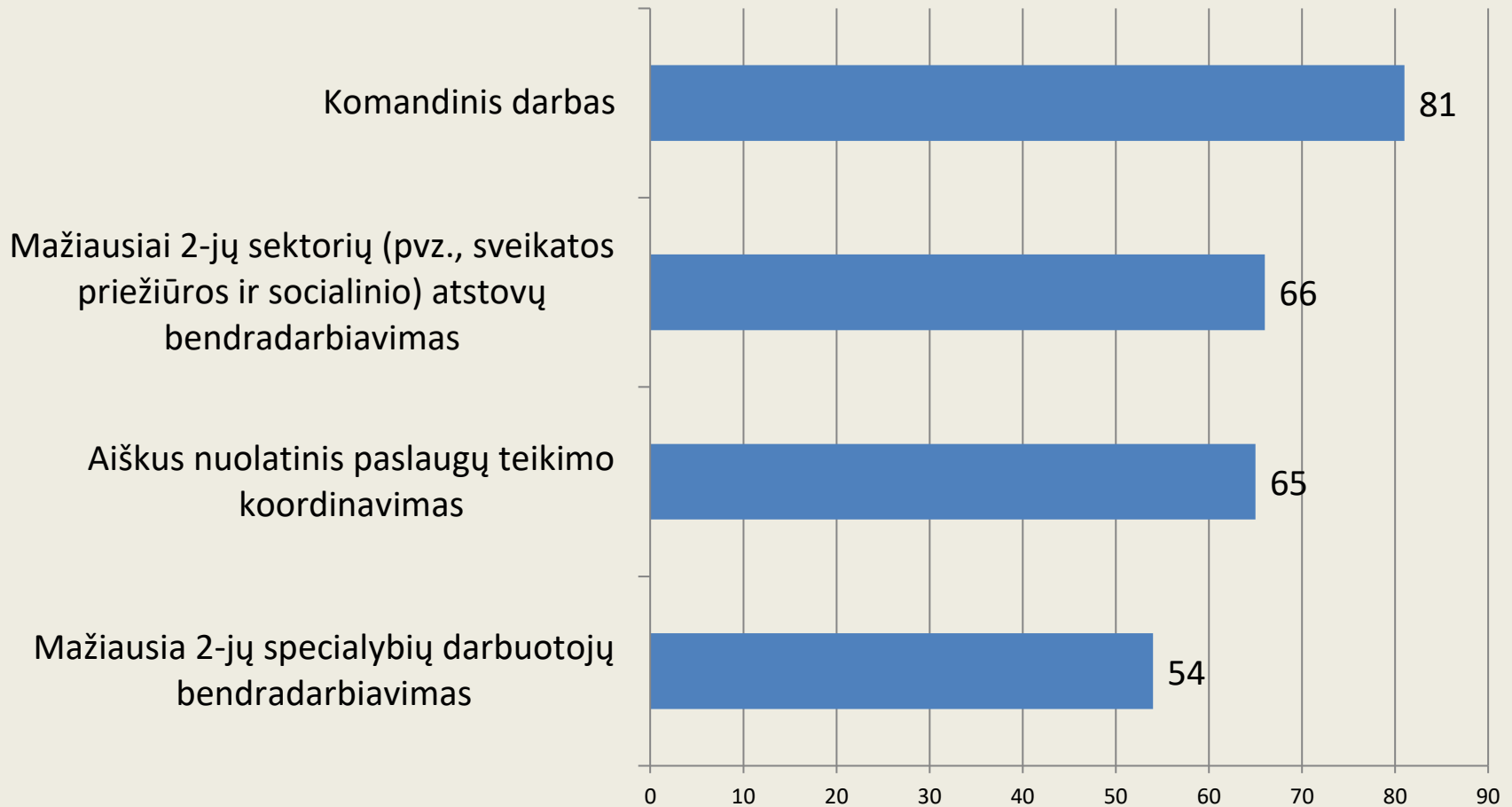


Kokių slaugos aspektų plėtrai reikia išskirtinio dėmesio?



- Slaugos problemoms Lietuvoje reikia daugiau **nuolatinio dėmesio**.
- Slaugoje stokojama **nuoseklios slaugos politikos, slaugos vadybos ir lyderystės užtikrinimo**. Slaugos vadovai organizacijose turi nepakankamai sprendimo priėmimo galios dėl slaugos paslaugų organizavimo ir vykdymo...
- Daugiau **pasirinkimo klientui**, daugiau įvairesnių paslaugų.
- Plėsti **paslaugas** į namus ypatingai naktimis ir savaitgaliais.
- Slaugos specialybei reikia **prestižo**, tai galima pasiekti keliais būdais: daugiau savarankiškumo (aukštesnės kompetencijos) sprendimų priėmime, didesnė kompetencija, didesni atlyginimai. Reikia stimuliuoti slaugytojus tobulėti ir mokytis, siekti didesnio profesionalumo.
- Didesnis **finansavimas** slaugos personalui, darbo užmokesčio kėlimas, socialinių garantijų teikimas, skatinimo priemonių taikymas, krūvio mažinimas.
- Svarbiausias dalykas yra finansinis slaugos specialistų skatinimas ir tinkamų **darbo sąlygų** sudarymas.
- Padidinus finansavimą galima būtų priimti daugiau slaugytojų darbą.
- Aiškūs darbo **krūviai** slaugos specialistams, aprūpinimas naujausiomis slaugos priemonėmis, Didinti slaugos specialistų **rengimą**, aprūpinti transportu ir kitomis darbui reikalingomis priemonėmis, mažinti krūvius ir didinti darbo užmokestį.
- Didinti darbuotojų atlyginimus, mažinti psichologinę įtampą, didinti darbuotojų skaičių.
- Diferencijuoti atlyginimus, kelti kvalifikaciją, tikrinti slaugytojų žinias nuolat, kelti darbo užmokestį.
- Didinti stacionarinių slaugos paslaugų įkainį, ilginti stacionarinių slaugos paslaugų trukmę, mažinti slaugos personalo darbo krūvius.
- Turi būti sudarytos palankios slaugos specialistų darbo sąlygos, tobulinimosi galimybės, mažesni darbo krūviai ir atitinkamas darbo užmokestis.
- Siūlau daugiau dėmesio skirti **sveikatos ir socialinio sektorių** bendradarbiavimui.
- Slauga ir socialinės problemos kaip dvi sesės, neatskiriamos.
- Komandinis darbas su socialiniu sektoriumi.
- Sukurti slaugos paslaugų ir socialinių paslaugų komandas, pavaldžias vienai žinybai.

Integruotų slaugos paslaugų teikimo požymis yra



Integruota pagalba

Struktūrizuotos pastangos teikti koordinuotą, aktyvią, į asmenį orientuotą, daugiadisciplinę priežiūrą, kurią teikia du ar daugiau gerai komunikuojantys ir bendradarbiaujantys priežiūros paslaugų teikėjai viename ar keliuose sektoriuose.

The SELFIE framework for integrated care for multi-morbidity: Development and description. Health Policy, Volume 122, Issue 1, 2018, Pages 12-22, ISSN 0168-8510, <https://doi.org/10.1016/j.healthpol.2017.06.002>.

AČIŮ!!!